

18 Mart 2019

“Sağlıkta reform” diye başlayıp sağlıkta kaos yarattılar!

AKP, iktidara geldiği ilk günden bu yana en çok sağlık hizmetlerinde yaptığı reformlarla övünüyordu. Aradan geçen süre zarfında ise, sağlık sektöründe her şey birbirine girdi, hizmet kalitesi düştü, vatandaşın cebinden her gün daha çok para çıktı, ilaç bulunamaz ve hatta bazı ameliyatlara yapılamaz hale geldi, kısaca her şey birbirine girdi.

Katkı payı ödemeleri her geçen gün artıyor.

Katkı katılım payı, reçete bedeli, ilaç başına ücret gibi çok sayıda kalemlerde yurttaşların sağlık hakkı paralı hale getirildi. Vatandaşın ister kamu olsun ister özel, isterse üniversite hastanelerinde muayene olmak için ödediği katkı payı her yıl %20 ile %60 arasında arttı. Katkı katılım payı ödeyemeyen hastaların ilk durağı haline gelen Acil servisler içinden çıkılamayacak bir sorun haline geldi. Yıllık hasta başvuru sayıları yüz milyonlarla ifade edilir oldu. Başvuranların %80'i ise acil olmayan hastalar. Sadece acil servislerde hızlı ve ucuz sağlık hizmeti alabilen halkımız buraya yığıldı. Acil servisler amacından saptı, ülkenin sağlık hizmeti yükünün önemli bir kısmını karşılayan yerler haline geldi.

İlaç sıkıntısı yaşanıyor.

Hastalar uzun zamandır bazı ilaçlara ulaşmakta büyük zorluk yaşıyor. Özellikle kanser, tansiyon, göz ilaçlarında uzun zamandır sıkıntı yaşanıyor. En fazla kullanılan 100 ilacın 95'inin ithal olması ve Türk lirasının değer kaybetmesi sıkıntının asıl nedeni. Düşük fiyattan satış yapmak istemeyen ilaç firmaları, üretim ve ithalatını azaltırken bazı depolar ve eczaneler ilaçları stoklayınca, sıkıntı tehlikeli boyuta taşındı. İthal ilaçların fiyatlandırmasında kullanılan kuru ilan eden Fiyat Değerlendirme Komisyonu 19 Şubat'ta geçen seneye göre %26,4'lük artışla kuru 1 Euro = 3,40 TL olarak belirledi. Euro kurunun mevcut piyasa fiyatının çok altında ilan edilmesi nedeniyle, bazı ilaçlar hala piyasada yok. İlaçlarını bulamayan vatandaşın hayatı ise tehlike altında.

Hastanelerdeki durum kötüye gidiyor.

Hastanelere başvurularda randevu sistemine geçildi. Ancak randevular ya çok geç tarihlere verilmekte ya da sıra bulunamaz hale gelmiş durumda. Aylar sonrasına sıra alındığında ise muayene, tahlil, tetkik gibi aşamalarda uzun kuyruklarda beklemek gerekiyor. Şu an gelinen noktada hastanelerin üçte biri özel hastaneler. Özel hastanelerin devlete fatura ettiği çoğu kez gereksiz ama abartılı tetkik, muayene ve tahlil ücretleri bilerek görmezden gelindi, kamunun kaynakları yağmalandı, açıkçası devlet soyuldu.

Üniversite hastaneleri borç batağında.

Medyada yer alan haberlere göre, Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi, İstanbul'daki Çapa Tıp ve Cerrahpaşa Tıp Fakülteleri'nin medikal firmalara borcu nedeniyle faaliyetlerini durdurma noktasına geldiği, borç batağında olduğu bildiriliyor. Edinilen bilgilere göre, tıp fakültelerinin medikal firmalara çok yüksek seviyede borcu var ve borçlar 4 yıl gecikmeli ödeniyor. Bu nedenle, birçok tıp fakültesi bu borç batağındaiken, fakülte yetkililerinin ilaç, tıbbi cihaz ve tıbbi malzeme almak için açtıkları ihalelere birçok büyük firma katılmıyor.

Üniversite hastaneleri, muayene olan her hasta için SGK 'dan belli bir miktar ödeme alıyor. Bunun dışında hastalardan hiçbir şekilde ücret talep edilmezken, bu meblağ içine hastanın muayene, laboratuvar tahlilleri ve diğer tüm tetkikleri giriyor. Üniversite hastanelerine gelen hastaların büyük bir çoğunluğunu da tıbben zor vakalar olduğu için, hemen her hastanın maliyeti, ödenen ücretin üstüne çıkıyor. Sağlık Uygulama Tebliği'nde (SUT) belirlenen ücretlere 10 yıldır zam yapılamadığı için, giderler artarken, gelirler hep aynı kalıyor ve ödenenden daha pahalı bir sağlık hizmeti ortaya çıkıyor. Dolayısıyla üniversite hastanesinde bir ameliyat yaptığınızda zarar ediyorsunuz, çünkü yaptığınız işlemin maliyeti SGK tarafından karşılanmıyor. Bu yüzden Üniversite hastaneleri acil durumlar dışında ameliyat yapmıyoruz diye açıklama yapıyorlar.

Şehir Hastaneleri vatandaş gitmese de uzun yıllar bütçeye yük olacak.

Şimdi de şehir hastaneleri gündemde. Şehir hastaneleri köprüler gibi “hasta garantili” ihale edildi. Semt hastaneleri kapatılıyor, şehir hastanelerine taşınıyor. Şehir hastaneleri çok büyük araziler gerektirdiğinden merkezde değil, şehrin daha uzak bölgelerinde inşa ediliyor ve bu da hastalar ve personel için ulaşım zorluğunu beraberinde getiriyor. Avrupa ülkeleri bu yöntemi denedi ve çoktan vazgeçti. Uluslararası standarttaki araştırmalar bir hastanenin en verimli 300 ile 600 yatak arasında çalışabildiğini gösteriyor.

Kamu Özel İş birliği (KÖİ) modeli altında Türkiye'de toplam 31 şehir hastanesi projesi yapılıyor ve şimdiye kadar bu projelerden 9'u tamamlandı. KÖİ projelerinde devlet hazine arazisini 25-35 yıl arası süreler için şirketlere ücretsiz tahsis ediyor. Devlet, hastaneleri inşa eden şirketlere bu süre boyunca hem bina kirası hem de sağladıkları "kamu hizmetleri" karşılığında bir bedel ödüyor. Uzmanlar, şehir hastanelerinin 2019 mali yılı bütçesine 3,6 milyar TL yük getireceğini, 2021 yılında ise söz konusu harcamaların 16,8 milyar TL 'sına ulaşacağını tahmin ediyor. Şirketlere uzun yıllar aktarılacak olan parayla daha uygun şartlarda ve şehir merkezlerinde hastaneler yapılabilecekken, şehir hastanelerinde kamuda yapılan ihalelerin birkaç katına varan bir maliyete ulaşıyor. Şehir hastaneleri, kamu kaynaklarına uzun vadeli zarar veren projeler. Sözleşme bedelleri ve şartları ticari sır gerekçesiyle açıklanmıyor. Şirketler bu hastaneleri uluslararası finans kuruluşlarından kredi alarak gerçekleştiriyor ve maliyetlerini de yaklaşık 5-6 yıl içinde çıkartıyor. Geri kalan 20 yıl da ise şirketler tamamen kar ediyorlar.

AKP İktidarının “Sağlıkta reform” diye başlattığı sürecin, 7 ‘den 77 ‘ye her yaşta her bir vatandaş açısından hayati derecede önemli olan sağlık hizmetlerini, kısaca sağlık sektörünü sürüklediği kargaşa ortamı işte budur.